

Ливневые дожди, выпадающие в летние дни, часто сопровождаются грозами. Издавна гроза поражала воображение человека. Грозы приводили в ужас наших предков, плохо защищенных от непогоды. Пожары и смерть от ударов молнии производили и будут производить на людей сильное впечатление.

Особенно сильное впечатление производит гроза, которая разразилась «прямо над головой», когда непрерывно грохочет гром, когда бушует ураганный ветер и из грозно клубящихся облаков хлещет ливень.

Молния опасна тогда, когда вслед за вспышкой следует раскат грома. В этом случае срочно примите меры предосторожности.

ЕДИНАЯ СЛУЖБА СПАСЕНИЯ

112

ПОЖАРНЫЕ	101	01
ПОЛИЦИЯ	102	02
СКОРАЯ ПОМОЩЬ	103	03
ГАЗОВАЯ СЛУЖБА	104	04

УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКИЙ
ЦЕНТР ПО ГРАЖДАНСКОЙ ОБОРОНЕ
И ЧРЕЗВЫЧАЙНЫМ СИТУАЦИЯМ
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ПАМЯТКА ДЛЯ НАСЕЛЕНИЯ Действия во время грозы

г. Зеленодольск

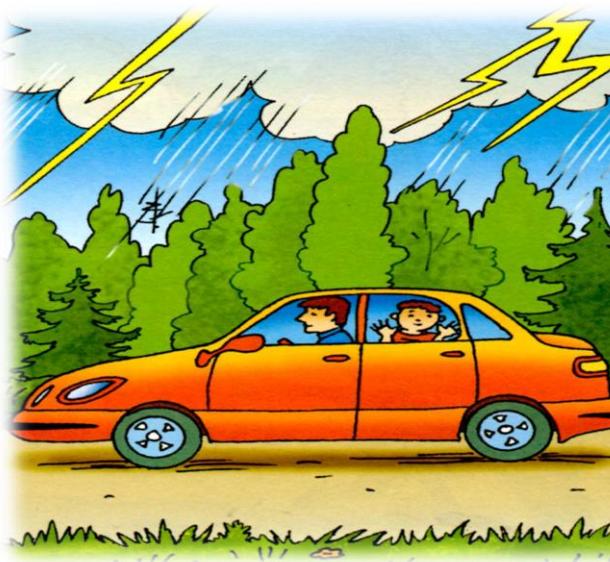
Во время ударов молнии:

- не находитесь близко к электропроводке, молниеотводу, водостокам крыш, антенне;
- не стойте рядом с окном;
- по возможности выключите телевизор, радио и другие электробытовые приборы

Если вы находитесь в сельской местности:

- закройте окна, двери, дымоходы и вентиляционные отверстия;
- не разговаривайте по телефону: молния иногда падает в натянутые между столбами провода.

Если гроза застала вас в автомобиле:

- не покидайте его, при этом закройте окна и опустите антенну радиоприемника.

Если вы находитесь в лесу:

- укройтесь на низкорослом участке леса;
- не укрывайтесь вблизи высоких деревьев, таких как сосны, дубы и тополя;
- не находитесь в водоеме или на его берегу.
- отойдите от берега, с возвышенного места в низину.

Если вы находитесь на открытой местности:

- сядьте на корточки в ложбине, овраге или другом естественном углублении, обхватив ноги руками

Жәйге көннәрдә ява торган койма яңғырлар еш кына яшенле була. Электрэлектән яшен кешенең карашын таңкалдыра иде. Явым-төшемнәрдән начар якланган ата-бабаларыбыз койма яңғырлардан бик курка иде. Янғыннар һәм яшен сугудан үлемнәр кешеләргә гел көчле тәэсир ясый иде һәм ясыячак та.

Бигрәк тә “кинәт баш өстендә” барлыкка килгән яшен көчле тәэсир ясый, туктаусыз күк күкрәгәндә, көчле давыл жилем искәндә һәм кара болытлардан ишеп койма яңғыр яуганда.

Яшен, ялтыраудан соң күк күкрәве яңғыраган чакта куркыныч. Бу очракта кичекмәстән саклық чараларын күрегез.

БЕРДӘМ КОТКАРУ ХЕЗМӘТЕ

112

ЯНГЫНЧЫЛАР	101	01
ПОЛИЦИЯ	102	02
АШЫГЫЧ ЯРДӘМ	103	03
ГАЗ ХЕЗМӘТЕ	104	04

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ГРАЖДАННАР ОБОРОНАСЫ һәм
ГАДӘТТӘН ТЫШ ХӘЛЛӘР БУЕНЧА
УҚЫТУ-МЕТОДИК ҮЗӘГЕ

ХАЛЫК ӨЧЕН БЕЛЕШМӘЛЕК

Яшен вакытында
куркынычсызлық
кагыйдәләре

Яшел Үзән ш.

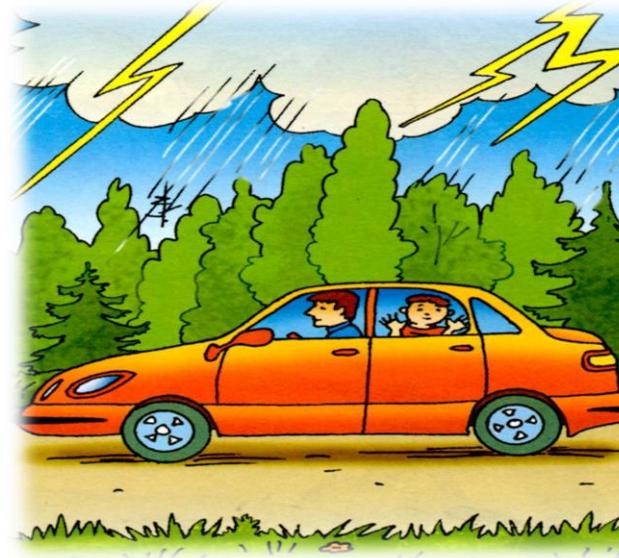
Яшен сүккан вакытта:

- антеннага, түбә сутөшергеченә, яшен кайтаргычына ябын тормагыз;
- тәрәзәгә ябын килмәгез;
- мөмкин булганча телевизор, радио һәм башка электр-көнкүреш приборларын сүндерегез

Авыл жирендә булган чакта:

- тәрәзәләрне, ишекләрне, төтен һәм вентиляция юлларын ябыгыз;
- телефоннан сөйләшмәгез: яшен кайчагында баганалар арасында сузылган чыбыкларга ләгә.

Әгәр автомобильдә булган чакта яшен башланса:

- машинадан чыкмагыз, тәрәзәләрне ябыгыз һәм радио антеннасын төшерегез.

Урманда булган чакта:

- урманның түбән агачлы жирендә качыгыз;
- нарат, имән һәм тирәк кебек югары агачлар янанда тормагыз;
- сулыклар эченнән һәм ярларыннан китеgez;
- ярдан, калкулыктан түбәнлеккә китеgez.

Ачык урында булган чакта:

- уйсулыкта, чокырда яки бутән тирән урында аякларыгызын кочаклап чүгәләгез.